

A mi el
que m'agrada
és el "tu a tu",
ja sigui al
carrer
o a la presó

pare Manel

PARE MANEL

“No és una qüestió de caritat, és una qüestió de justícia”

Jo no crec en els miracles, jo crec en les persones, en les actituds i en les revolucions

Manel Pousa és un home autèntic. Estima la gent i diu que el que més li agrada és el “tu a tu”, ja sigui al carrer o a la presó. Més conegut com a Pare Manel, aquest capellà diu que fa 35 anys que pateix presons, però el cert és que el voluntariat penitenciari és la seva pròpia vida i, quan en parla, s'evidencia el seu compromís i la seva implicació. Per ell, és una qüestió de justícia.

Fa 35 anys que treballa en l'àmbit penitenciari. Va ser fàcil entrar a la presó?

Molt fàcil. A la presó hi ha moltes mancances psicològiques, afectives i econòmiques i la gent ens demana molt la nostra ajuda. Com sempre, hi ha de tot, però en general està molt valorat el voluntariat penitenciari.

Fins a quin punt és important el voluntariat penitenciari?

L'únic que pot rehabilitar és la mateixa vida, la mateixa societat, però el que aconseguim amb el voluntariat és que la presó no sigui tant hermètica, aconseguim obrir una mica les finestres i connectar els presos amb el món exterior. Els voluntaris hem d'intentar ser un pont, no una finalitat.

Com s'obren aquestes finestres?

Sovint hi ha el debat ideològic de si les presons haurien d'existir o no. Jo sempre dic que hem de partir de la realitat, i la realitat és que la presó existeix. Ara bé, intentem posar en contacte el dins i el fora de la presó. Per exemple, gràcies als voluntaris coordinem tres grups de futbol amb presos que estan a punt d'acabar la condemna i que poden fer sortides terapèutiques. Aquests equips juguen a la Lliga de la Federació Catalana de Futbol Sala i, com qualsevol altre

equip, fan partits a casa i cada quinze dies surten de la presó per anar a jugar a altres camps.

L'acompanyament dels presos és la principal tasca?

L'acompanyament personalitzat durant una temporada llarga és una de les tasques, però també la coordinació d'activitats lúdiques com el futbol, l'acompanyament en els estudis i l'assistència religiosa.

La realitat dins les presons és dura, tothom pot ser voluntari penitenciari?

No, no tothom pot anar a la presó, igual que no tothom pot ser voluntari amb nens malalts terminals, jo mateix, crec que no podria. Però tothom té una fortalesa interior que li permet treballar i estar en contacte amb la gent, encara que cadascú en un àmbit diferent.

I així, com ha de ser un voluntari penitenciari?

A mi quan algú em diu que vol anar a la presó jo sempre li dic: “quant temps t'hi podràs dedicar? Dos mesos? Doncs, no val la pena”. Han de ser persones que es deixin transformar per la realitat. Tan important és el treball pròpiament dit com la revisió del treball, reanalitzar-se un mateix. És important que t'expliquis a tu mateix, a Déu o al grup, com t'afecta aquesta feina o aquest voluntariat, perquè aquesta realitat t'anirà transformant.

I la relació amb els presos?

El món de les presons és molt dur, però les relacions són molt gratificants. El més important és entendre que tots portem el que és essencial, la mateixa llavor, Déu, la qualitat humana o com en vulguis dir, però tots compartim aquesta essència. És important entendre que els presos no “són”.

Què vol dir?

Que no hem de confondre la persona amb l'acte que

fa. Jo sempre els dic als nois: “tu no eres delinquent, tu eres Juan”. Hem de potenciar les tendències positives. Hi ha una percepció per part de la societat que el pres és qui ha fet mal però no és només el mal que aquesta persona ha fet sinó també el mal que li hem fet nosaltres com a societat. És complicat dir això perquè pot semblar una justificació i jo no vull justificar res, però pensem que una persona que sempre ha estat rebutjada, abandonada i maltractada, fins i tot des del moment en què és concebuda, ho té molt cru.

És possible realment la reinserció?

És molt difícil i no dic que es pugui aconseguir sempre, no sóc il·lús, però sí que és possible. Els que realment se n’han sortit són els que s’han oblidat dels pares manels, les assistents socials i les entitats, els que no ens truquen per a res. Això passa. El que salva la vida no som els voluntaris, ni l’Església, ni les entitats, el que salva la vida és el teixit social. Quan vaig arribar a la parròquia de Verdum l’any 1976 hi havia molta gent a la presó per culpa del tràfic i el consum d’heroïna. El que ha passat al barri és un miracle, i mira que jo no

crec en els miracles, crec en les persones, en les actituds i les revolucions. És gràcies a aquest teixit social i a les empreses que fan inserció laboral que aquests nois se’n surten. I a Verdum ha passat això.

Tothom s’hi ha implicat.

Nosaltres els ensenjem que aquesta societat que els ha donat sempre l’esquena és bona. Sovint em diuen “Manel, tu si que eres bueno” i jo els dic: “Jo sóc bo perquè et dono coses, però saps per què? Doncs, perquè hi ha molta gent que em dona diners perquè jo pugui donar-te aquestes coses i pot ser que, a aquesta gent que em dona diners, els hagin robat algun dels presos que està aquí dins”. Per mi els 20 euros que em dona cada any la velleta de la parròquia són igual de sagrats que totes les subvencions i grans donatius del món.

També hi col·laboren amb la fundació grans artistes amb el festival anual **Guanya’t el cel amb el Pare Manel**, com Pepe Rubianes que hi va col·laborar sempre. Si. Jo no m’hagués atrevit mai a demanar-li res,

Els voluntaris
hem d'intentar ser un pont,
no una finalitat

però com que sóc un desastre i en aquell moment devia diners de la casa de colònies, l'hi vaig demanar. El primer el vam fer a l'Ateneu de Nou Barris i va anar tan bé que ho vam anar repetint. Jo cada any pensava "a veure si ho farem o no" i el Pepe em deia: "no me toques los huevos, l'any que ve ho tornem a fer!".

El festival dóna diners però també ajuda a visibilitzar la feina, igual que la Creu de Sant Jordi i la medalla de Barcelona

Si. El ressò mediàtic té avantatges, com que la gent et coneix i que tenim una injecció molt forta de diners, però també té inconvenients. Et treu temps. Jo sempre accedeixo a fer entrevistes, però és temps que no puc estar al barri amb la gent. A més, amb tant reconeixement sembla que ho puguis arreglar tot i cada dia tinc tres o quatre trucades de gent que em demana ajuda però no podem arribar a tot arreu i, tot i que sap greu, he de dir que no. Darrera el nom de Pare Manel hi ha més "ruido que nueces".

LAIA CURCOLL i RAFAEL MARTIN
Tècnics de Comunicació de la FCVS

P E R F I L

Manel Pousa diu que no tornaria a cometre els mateixos errors però que si tornés a néixer tornaria a fer els mateixos passos.

Tornaria a ser capellà i tornaria a treballar amb els nens i joves, i amb els presos.

Nascut a Granada el 1945, Manel Pousa és més conegut com a Pare Manel. Va estudiar arquitectura i va anar al Seminari a París.

En tornar, el van destinar uns anys a la parròquia de Sant Josep Oriol, però de seguida, el 1976, aterra a la parròquia de Verdum i allà comença una feina incansable al carrer, amb nens i joves del barri, i a les presons.

+info: www.paremanel.org
Tel. 93 276 17 66